Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 6 (248) | Пятніца, 24 лютага 1956 года. | Цана 20 кап.

КПСС—НАТХНЯЛЬНІК І АРГАНІЗАТАР ПЕРАМОГ СОВЕЦКАГА НАРОДА

Позіркі гераічнага совецкага народа і працоуных мас усяго свету звернуты цяпер да сталіцы нашай Радзімы—Масквы, дзе прадаужае сваю работу XX з'езд Комуністычнай партыі Совецкага Саюза.

Створаная і выкаваная вялікім Леніным Комуністычная партыя з'яуляецца гонарам і сумленнем нашай эпохі, кіруючай і накіроуваючай сілай совецкага грамадства.

Да свайго XX з'езда Комуністычная партыя прышла з новымі выдатнымі поспехамі як унутры краіны, так і на міжнароднай арэне. За перыяд, што прайшоу паміж XIX і XX з'ездамі, яна яшчэ больш ідэйна загартавалася і узмацнілася. «Цяпер,—заявіу на з'ездзе сакратар ЦК КПСС Н. С. Хрушчоу,—наша партыя адзіна, як ніколі, яна цесна згуртавана вакол Цэнтральнага Камітэта і упэунена вядзе краіну па шляху, указанаму вялікім Леніным».

У справаздачным дакладзе ЦК КПСС XX з'езду партыі, пранікнутым глыбокім тэарэтычным зместам, дадзен усебаковы марксісцка-ленінскі аналіз міжнароднага і унутранага становішча СССР, партыйна-арганізацыйнай і ідэалагічнай работы, намечаны шляхі ліквідацыі наяуных недахопау.

З вялікай сілай і пераканаучасцю ахарактарызаваны у дакладзе законамернасці двух процілеглых сістэм—соцыялістычнай і капіталістычнай, паказана бясспрэчная перавага соцыялістычнага ладу над капіталістычным.

Як указваецца ў справаздачным дакладзе ЦК КПСС, галоуную рысу нашай эпохі складае выхад соцыялізма за межы адной краіны і ператварэнне яго ў сусветную сістэму, якая пераможна ідзе уперад, не ведаючы крызісау і патрасенняу, прыносячы вялікія багацці народам краін соцыялістычнага лагеру.

Абапіраючыся на поспехі, дасягнутыя у пятай пяцігодцы, асноуныя заданні якой выкананы датэрмінова, Цэнтральны Камітэт у праекце Дырэктыу XX з'езда КПСС па шостаму пяцігадоваму плану разгарнуу вялікую праграму стваральных работ, накіраваных на далейшы магутны рост усіх галін народнай гаспадаркі, круты уздым соцыялістычнай вытворчасці, каб на гэтай аснове дабіцца значнага павышэння матэрыяльнага добрабыту і культурнага узроуню совецкага народа. Вырашэнне гэтых задач будзе забяспечана на аснове пераважнага развіцця цяжкай прамысловасці, няспыннага тэхнічнага прагрэсу і далейшага павышэння прадукцыйнасці працы.

Праектам Дырэктыу XX з'езда КПСС прадугледжваецца шырокае укараненне новай тэхнікі у народную гаспадарку, усямернае развіццё навуковых даследаванняу, умацаванне сувязі навуковых устаноу і ВНУ з вытворчасцю, паляпшэнне падрыхтоукі кадрау спецыялістау, павышэнне кваліфікацыі навуковых работнікау. Барацьбой за ажыццяуленне гэтых задач і павінен быць прасякнут увесь змест работы калектыва Беларускага дзяржаунага універсітэта імя В. І. Леніна.

Беларускі дзяржаўны універсітэт, як і усе вышэйшыя навучальныя установы нашай краіны, заклікан рыхтаваць актыуных будаунікоу комуністычнага грамадства, выхаваных у духу вялікіх ідэй марксізма-ленінізма, здольных вырашаць задачы далейшага тэхнічнага і культурнага прагрэсу ў нашай краіне, няухільна павышаць ролю совецкай навукі ў развіцці народнай гаспадаркі, нястомна змагацца за умацаванне магутнасці соцыялістычнай дзяржавы.

Важныя задачы пастаулены у справаздачным дакладзе ЦК КПСС XX з'езду партыі перад работнікамі кафедрау грамадскіх навук. Гэта і зразумела, бо марксісцка-ленінская тэорыя, якая раскрывае законы развіцця грамадства, складае навуковую аснову палітыкі нашай партыі, аснову кірауніцтва гаспадарчым і культурным будаўніцтвам і з'яуляецца базай комуністычнага выхавання працоуных. «Вывучэнне прац заснавальнікау марксізма-ленінізма, — падкрэсліваў у сваім дакладзе на XX з'ездзе Н. С. Хрушчоу,—дапамагае глыбей разумець законы развіцця грамадства, ясней бачыць перспектывы, умацоувае ў совецкіх людзях упэуненасць у перамозе комунізма, дапамагае справе комуністычнага будауніцтва».

Абавязак работнікау кафедрау грамадскіх навук нашага універсітэта—прыкласці усе намаганні да таго, каб у сваёй штодзённай навуковай і выкладчыцкай дзейнасці няухільна ажыццяўляць гістарычныя рашэнні XX з'езда КПСС, весці распрацоўку навуковых пытанняў і выкладанне грамадскіх дысцыплін у непарыўнай сувязі з сучасным міжнародным жыццём і практыкай комуністычнага будаўніцтва, раскрываць перавагі соцыялістычнай сістэмы перад капіталістычнай, нястомна выкрываць буржуазную ідэалогію, ускрываць яе варожы народу характар, выхоўваць студэнцкую моладзь у духу пралетарскага інтэрнацыяналізма і жыватворчага совецкага патрыятызма, у духу бязмежнай любві і адданасці нашай соцыялістычнай Радзіме, справе вялікай Комуністычнай партыі.

Дац. І. САЛАДКОЎ,
загадчык кафедры марксізма-ленінізма.

НА ВУЧОНЫМ СОВЕЦЕ

17 лютага адбылося пасяджэнне Вучонага совета універсітэта. З дакладам аб выніках вучэбна-выхаваўчай работы універсітэта за першае поугоддзе і задачах калектыва БДУ на другое поўгоддзе 1955—56 навучальнага года выступіў рэктар універсітэта прафесар К. І. Лукашоў. У спрэчках па дакладу выступілі тт. С. Г. Скапцоў, Н. А. Дарожкін, І. І. Саладкоў і Б. В. Ерафееу.

Прарэктар універсітэта па навуковай рабоце дацэнт Г. А. Павецьеў выступіў з дакладам аб выніках навукова-даследчай работы універсітэта за 1955 год.

Быў зацверджан рад рашэнняў Вучоных советаў факультэтаў аб прысваенні вучоных ступеней і званняў.

Падрабязная справаздача аб пасяджэнні Вучонага совета будзе апублікавана ў наступным нумары нашай газеты.

Змагацца за эканомію дзяржаўных сродкаў

У справаздачным дакладзе ЦК XX з'езду КПСС ставіцца пытанне аб недапушчэнні ніякіх лішкау у расходванні дзяржауных сродкау.

Мы, работнікі бухгалтэрыі універсітэта, у сваёй далейшай рабоце будзем змагацца за выкарыстанне кожнага дзяржаўнага рубля. Ва універсітэце дапускаецца непрадуманае расходванне дзяржаўных сродкау. Лабаранты, напрыклад, атрымліваюць грошы для закупкі розных матэрыялау, прычым закупляюць гэтых матэрыялау на поугода і больш, нягледзячы на тое, што норма запасу матэрыялау устаноўлена на тры месяцы. Гэта вырывае з абароту ... грошай.

Дэканам факультэтаў неабходна устанавіць строгі кантроль за закупкай матэрыялаў, а не візіраваць рахунак без праверкі.

Універсітэт траціць вялікую суму грошай за электраэнергію, хаця пры эканоміі гэты расход можна значна скараціць. У службовых памяшканнях і аудыторыях часта свет не выключаецца і удзень. На хімічным факультэце перагарэлі патроны толькі таму, што не быу выключан свет некалькі дзён. У інтэрнатах свет гарыць у некаторых пакоях усю ноч. Трэба усімі метадамі змагацца за эканомію дзяржаўных сродкаў.

К. І. ПЯСТКОЎСКІ.

ВЯЛІКІЯ ПЛАНЫ БУДУЦЬ АЖЫЦЦЁЎЛЕНЫ!

Усёй душой з партыяй

Сотні юнакоу і дзяўчат хімічнага факультэта сабраліся пасля заняткау на мітынг, прысвечаны рабоце XX з'езда КПСС.

Адзін за другім на трыбуну паднімаюцца студэнты і выкладчыкі і кожны з іх усхвалявана і з гонарам гаворыць аб тых вялікіх задачах, якія ставяцца партыяй перад совецкім народам.

— Калі чытаеш і удумваешся у лічбы і тэарэтычныя палажэнні справаздачнага даклада,—сказаў у сваім выступленні доктар хімічных навук Г. Л. Старобінец,—бачыш клопаты партыі аб развіцці прамысловасці, сельскай гаспадаркі. Тав. Старобінец гаворыць далей аб задачах вучоных-хімікау Беларусі і ў прыватнасці выкладчыкаў і студэнтау хімічнага факультэта ў сувязі з арганізацыяй у рэспубліцы нафтаперапрацоучай прамысловасці.

— Студэнты, якія скончылі хімічны факультэт,—сказаў сакратар партыйнага бюро М. М. Паулючэнка,—павінны добра ведаць і умела карыстацца навейшым тэхнічным абсталяваннем. Да гэтага абавязвае студэнтау далейшае развіццё політэхнічнага навучання ў сярэдніх і сямігадовых школах. Гэтай мэце павінны служыць дыпломныя і навуковыя работы студэнтау.

На трыбуне студэнтка V курса Майя Некрасава.

— Мы з гарачым адабрэннем сустрэлі справаздачны даклад,—усхвалявана гаворыць дзяучына. Уся дзейнасць партыі прасякнута клопатамі аб совецкім чалавеку. У шостай пяцігодцы партыя рашыла увесці 7-гадзінны рабочы дзень, абавязковае дзесяцігадовае навучанне, адмяніць плату за навучанне у сярэдніх школах і ВНУ. Наша задача—выдатнай вучобай адказаць на бацькоўскія клопаты партыі аб нас, моладзі.

Удзельнікі мітынгу аднадушна прымаюць рэзалюцыю. Студэнты і прафесарска-выкладчыцкі склад факультэта горача адабраюць унутраную і знешнюю палітыку роднай партыі.

У рэзалюцыі указана на неабходнасць палепшыць навукова-даследчую работу, якая павінна быць накіравана на рашэнне задач, маючых важнае народна-гаспадарчае значэнне.

Партыя і народ—адзіны

Нядауна адбыуся мітынг на гістарычным факультэце, прысвечаны XX з'езду Комуністычнай партыі. Ва уступным слове сакратар партыйнага бюро факультэта Леу Міхайлавіч Шнеерсон расказау аб тым неацанімым значэнні, якое мае гэты з'езд для жыцця совецкага чалавека.

— Адказваючы на паусядзённыя клопаты партыі, мы павінны яшчэ больш старанна авалодваць ведамі, каб больш карысці прынесці сваёй Радзіме.

Затым выступіу загадчык кафедры гісторыі старажытнага свету Ф. М. Нечай. Ён заклікае прысутных павялічваць патрабаванні да сябе, паляпшаць сваю работу, быць сапраўднымі будаунікамі комуністычнага грамадства.

Слова узяу студэнт трэцяга курса Касяпровіч:

— У гэтыя дні кожны студэнт, кожны выкладчык павінен працаваць з удвоенай энергіяй, задумацца над пытаннем, чым ён зможа адказаць на клопаты роднай партыі.

Аб радасным успрыняцці рашэнняу з'езда гаварыу студэнт трэцяга курса Сталінскі стыпендыят Бібікау.

І. СЯРГЕЕЎ.

За клопаты дзякуй

Урачыстая цішыня у адной з аудыторый біёлага-глебавага факультэта. Сюды сабраліся навуковыя работнікі, аспіранты і студэнты факультэта на мітынг, прысвечаны рабоце XX з'езда Комуністычнай партыі Совецкага Саюза. Мітынг адкрывае дэкан факультэта П. Г. Пятровіч.

Слова бярэ прафесар Т. Н. Годнеў. Ён сказаў:

—Нельга не хвалявацца ад радасці, чытаючы матэрыялы XX з'езда нашай любімай партыі. У іх заключаецца вялікая аснова нашай неперамажнасці, нашай магутнасці. Мы таксама не паслабім свайго напружання, будзем яшчэ больш працаваць, будзем максімальна перадаваць свае веды студэнтам, каб яны сталі такімі спецыялістамі, якіх чакае ўся краіна.

Затым выступіу аспірант тав. Сушчэня, які адзначыу, што з'езд прадугледжвае падрыхтоўку шырокаадукаваных спецыялістау.

—На клопаты партыі,—сказаў ён,—нам патрэбна адказаць новымі поспехамі ў працы.

—З пачуццём вялікай радасці,—гаворыць студэнтка другога курса Ільына,—сустрэлі мы XX з'езд Комуністычнай партыі Совецкага Саюза. Мы вельмі узрадаваны такімі бацькоўскімі клопатамі аб нас, студэнтах, з боку нашай роднай і любімай партыі. Найлепшай падзякай за гэта будзе наша выдатная дысцыпліна, нашы глыбокія веды.

З прамовамі таксама выступілі супрацоунік біялагічнай станцыі тав. Лабоцкая, кандыдат навук тав. Шавельская і другія.

І. СІПАКОЎ.

* * *

Мітынгі, прысвечаныя знамянальнай падзеі ў жыцці совецкага народа—XX з'езду КПСС, адбыліся таксама на юрыдычным, фізіка-матэматычным і філалагічным факультэтах. Са шчырымі словамі падзякі роднай партыі выступалі на мітынгах выкладчыкі, аспіранты, студэнты і супрацоунікі універсітэта.

Рыхтаваць актыўных будаўнікоў комунізма

Велізарнае значэнне для совецкага народа мае справаздачны даклад ЦК КПСС. У дакладзе даецца глыбокі марксісцкі аналіз міжнароднага і унутранага становішча краіны, вызначаюцца канкрэтныя шляхі далейшага будаўніцтва комуністычнага грамадства.

Высокую ацэнку атрымалі у дакладзе дасягненні нашых вучоных у галіне фізікі і матэматыкі. Кожны з нас абавязан паставіць пытанне: у якой ступені гэтая падзяка адносіцца да яго? Нам трэба яшчэ многа працаваць, каб апраўдаць гэтую падзяку.

Мы, работнікі ВНУ, акрамя навуковай работы, нясем таксама адказнасць за падрыхтоўку спецыялістаў. Мы абавязаны не толькі перадаваць ім веды, але і набліжаць гэтыя веды да патрэб практыкі. Мы абавязаны рыхтаваць такіх спецыялістаў, якія былі-б актыўнымі, свядомымі будаўнікамі комуністычнага грамадства.

Дацэнт А. Н. НАХІМОЎСКАЯ.

НА ЗДЫМКУ: Мітынг студэнтаў, аспірантаў і выкладчыкаў філфака, прысвечаны XX з'езду КПСС.
На трыбуне студэнтка I курса Р. Усціменка.

Фото Г. ПРАВАЛОВІЧА.

НАШЫ ВЕДЫ, НАШЫ СІЛЫ НЕЗЛІЧОНЫЯ

З вялікай увагай сочаць совецкія людзі за работай XX з'езда КПСС—найвялікшай падзеяй у жыцці партыі, усяго народа. На прадпрыемствах, установах, у навучальных установах арганізуюцца калектыўныя чыткі газет з матэрыяламі з'езда, наладжваюцца лекцыі, даклады, прысвечаныя знамянальнай даце.

НА ЗДЫМКУ: *студэнты універсітэта за чыткай газет з матэрыяламі XX з'езда КПСС.*

Фото Г. ПРАВАЛОВІЧА.

БАЯВЫЯ ЗАДАЧЫ

З пачуццём вялікага працоўнага і творчага уздыму сустрэў увесь совецкі народ XX з'езд КПСС.

У справаздачным дакладзе гранічна дакладна і ясна вызначаны велічныя задачы далейшага паступовага развіцця нашага грамадства па шляху пераходу ад соцыялізма да комунізма. Даклад ярка адлюстроўвае тое пачуццё новага, перадавога, тую непрымірымасць да недахопаў, той дух творчых шуканняў і ініцыятывы, якія ўласцівы ленінскаму стылю партыйнага кіраўніцтва, усёй дзейнасці ЦК нашай Комуністычнай партыі.

Якія-ж першачарговыя задачы вынікаюць з даклада Н. С. Хрушчова для практычнай дзейнасці нашай партыйнай арганізацыі?

Перш за усё неабходна арганізаваць глыбокае і сур'ёзнае вывучэнне як сярод выкладчыкаў, так і сярод студэнтаў матэрыялаў XX з'езда КПСС.

Важнейшую ролю ў гэтай справе абавязаны адыграць групавыя агітатары з ліку комуністаў і выкладчыкаў. Важна ужо цяпер у студэнцкіх групах пачаць абмеркаванне даклада т. Н. С. Хрушчова і іншых матэрыялаў з'езда. Партыйныя арганізацыі факультэтаў абавязаны пагутарыць з агітатарамі курсаў, звярнуць іх увагу на тое, каб іх гутаркі насілі жывы, захапляючы характар, каб яны не дапускалі з боку студэнтаў фармальных адносін да вывучэння матэрыялаў з'езда. Нішто так не шкодна ў выхаваўчай рабоце, як фармалізм. Нам трэба неадкладна навесці належны парадак у правядзенні палітыка-выхаваўчай работы сярод студэнтаў, пакончыць з саматужніцтвам і самацёкам у гэтай важнай справе.

Партыйныя арганізацыі абавязаны ў бліжэйшыя дні скласці расклады правядзення палітыка-выхаваўчых мерапрыемстваў у групах, устанавіць для кожнага агітатара пэўны дзень вучэбнага тыдня. Уся гэтая работа павінна адлюстроўвацца ў агульнаўніверсітэцкім журнале уліку работы ў студэнцкіх групах.

Вялікія задачы паўстаюць перад партыйнымі арганізацыямі факультэтаў у галіне ўнутрыпартыйнай работы. Перш за усё трэба завастрыць пытанне аб строгім захаванні партыйнай дысцыпліны. Між тым, у радзе партыйных арганізацый дысцыпліна стаіць на вельмі нізкім узроўні. Так, на хімічным факультэце 7 студзеня праходзіў партыйны сход, на якім з 27 членаў КПСС прысутнічала толькі 14. У іншых партыйных арганізацыях (геафака, юрфака) недахопы вучэбнай, навукова-даследчай, палітыка-выхаваўчай работы амаль не падвяргаюцца крытыцы на партыйных сходах. Гэта стварае глебу для устанаўлення беспрынцыповых узаемаадносін паміж членамі партыі.

Сур'ёзным тормазам у ліквідацыі таго, што нам перашкаджае ва ўздыме ўсіх участкаў работы універсітэта, з'яўляецца нерэгулярнае правядзенне партыйных сходаў і дрэнная іх падрыхтоўка. Аб'ектыўна гэта садзейнічае таму, што недахопы ў нашым жыцці ўкараняюцца, крытыка і самакрытыка падмяняецца паклёпам і беспрынцыповасцю.

Значна больш увагі партыйныя арганізацыі факультэтаў абавязаны удзяліць якасці падрыхтоўкі спецыялістаў для народнай гаспадаркі. У гэтых адносінах мы павінны больш сур'ёзна займацца работай кафедраў, якасцю праводзімай вучэбнай работы, жыццём студэнцкіх навуковых гурткоў, выкананнем планаў навукова-даследчай работы і г. д.

«Перад намі стаіць задача,— сказаў у справаздачным дакладзе XX з'езду КПСС Н. С. Хрушчоў,—перабудаваць работу навучальных устаноў, паставіць справу так, каб навучэнцы, праходзячы курс навучання, былі звязаны з жыццём, з вытворчасцю—з канкрэтнымі прадпрыемствамі, калгасамі, соўгасамі, набывалі там вытворчыя навыкі».

Гэтае палажэнне з'яўляецца асновапалагаючым у нашай партыйнай і вучэбна-вытворчай рабоце.

В. І. СТАРАВОЙТАЎ,
сакратар парткома БДУ.

ГЛЫБОКА ВЫВУЧАЦЬ МАТЭРЫЯЛЫ XX З'ЕЗДА КПСС

XX з'езд КПСС—вялікая падзея ў жыцці усяго совецкага народа.

Яшчэ да пачатку з'езда ў вестыбюлі біялагічнага корпуса БДУ была арганізавана выстаўка «Насустрач XX з'езду КПСС». Выстаўка адлюстроўвае працоўныя дасягненні нашага народа ў пятай пяцігодцы і соцспаборніцтва ў гонар XX з'езда партыі.

У кабінетах асноў марксізма-ленінізма і палітэканоміі студэнты могуць пазнаёміцца з матэрыяламі XX з'езда КПСС і XXII з'езда КПБ.

У кароткай гутарцы загадчык кафедры палітэканоміі дац. Т. А. Базылёў сказаў нам:

— У гэтым месяцы адбудзецца пасяджэнне кафедры палітычнай эканоміі, на якім будзе абмеркавана пытанне аб вывучэнні і прапагандзе матэрыялаў XX з'езда КПСС і XXII з'езда КПБ.

Сіламі кафедры сярод студэнтаў і работнікаў універсітэта будуць арганізаваны лекцыі і даклады па матэрыялах XX з'езда КПСС.

Т. КАРЦАВА.

Наш уклад у навуку

Асноўным напрамкам кафедры фізіялогіі раслін у навукова-даследчай рабоце з'яўляецца вывучэнне праблемы фотасінтэза і звязаных з ёй пытанняў. У гэтай важнай праблеме, якую буйнейшы фізік нашага часу Жоліо Кюры ставіць нараўне з праблемай атамнай энергіі, кафедра распрацоўвае пытанне аб змяненні хларапластаў на працягу развіцця раслін.

У цяперашні час аспірантамі, мною, выкладчыкамі С. В. Калішэвічам і Н. С. Суднік вывучаюцца пытанні дынамікі накаплення хларафіла ў лістах розных раслін (дрывесных, гародніх, травяністых).

У сувязі з паляганнем сцяблоў злакаў кафедрай праведзен рад работ па пытанню развіцця анатамічнай структуры сцяблоў.

Удалося ўстанавіць выключна вялікі ўплыў глебавых умоў і умоў мінеральнага харчавання на структуру фотасінтэзіруючага апарата.

Сумесна з кафедрай заалогіі беспазваночных, якую узначальвае праф. Г. Г. Вінберг, былі праведзены даследаванні па пігментах і дынаміцы іх накаплення ў так званай «зялёнай бактэрыі». Гэтае пытанне цікава з пункту гледжання эвалюцыі фотасінтэза.

Праведзены комплексныя работы па хлорапластах водных раслін і па дынаміцы пераўтварэння рэчываў у вадаёмах у сувязі з ходам фотасінтэза і накапленнем хларафіла ў пластыдах.

Кафедра фізіялогіі сумесна з іншымі кафедрамі факультэта будзе і надалей працаваць над праблемай фотасінтэза на базе сучаснай тэхнікі, выконваць задачы, пастаўленыя XX з'ездам партыі.

Прафесар Т. Н. ГОДНЕЎ,
заг. кафедры фізіялогіі.

Да новых дасягненняў

У гэтыя дні ўсе думкі совецкіх людзей накіраваны да Крэмля, дзе адбываецца XX з'езд Комуністычнай партыі Совецкага Саюза, дзе вызначаюцца шляхі далейшага развіцця нашай краіны, апоры і надзеі ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва. Дырэктывы па шостаму пяцігадоваму плану, даклад таварыша Н. С. Хрушчова на XX з'ездзе партыі—з'яўляюцца гістарычнымі дакументамі, у якіх выкладзены шырокія і ясныя перспектывы небывалага уздыму і росквіту ўсіх галін народнай гаспадаркі, культуры і навукі. З пачуццём вялікага гонару за совецкую навуку ўспрынялі вучоныя словы удзячнасці, звернутыя да іх тав. Н. С. Хрушчовым з высокай трыбуны з'езда. Тая ўвага і клопаты, з якімі ў нашай краіне адносяцца да навукі і яе прадстаўнікоў, ускладае на ўсіх вучоных самую высокую адказнасць. Вырашэнне велічных задач, якія пастаўлены ў праекце Дырэктыў і ў дакладзе Н. С. Хрушчова, немагчыма без далейшага шырокага развіцця ўсіх галін навукі і укаранення яе дасягненняў ва ўсе галіны народнай гаспадаркі і культуры.

Праект Дырэктыў прадугледжвае усебаковае развіццё навукі, адзначае неабходнасць расшырэння тэарэтычных даследаванняў ва ўсіх галінах ведаў. Для навуковых супрацоўнікаў кафедры тэарэтычнай фізікі БДУ указанне партыі з'яўляецца стымулам значнага узмацнення навуковай работы ў важнейшых напрамках сучаснай фізічнай тэорыі, такіх, як квантавая электрадынаміка і тэорыя элементарных частак, што з'яўляецца тэарэтычнай асновай фізікі атамнага ядра, а таксама статыстычная тэорыя вадкага і крышталічнага стану. Грандыёзныя перспектывы, раскрытыя перад нашай краінай у дакладзе Н. С. Хрушчова і праекце Дырэктыў, натхняюць усіх совецкіх вучоных на новыя творчыя імкненні ва славу совецкай навукі.

Ф. І. ФЕДАРАЎ,
загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі, доктар фізіка-матэматычных навук.

ВАЖНЕЙШЫЯ ЗАДАЧЫ Ў ГАЛІНЕ НАВУКОВЫХ ДАСЛЕДАВАННЯЎ УНІВЕРСІТЭТА

У справаздачным дакладзе ЦК КПСС XX з'езду і праекце Дырэктыў па шостаму пяцігадоваму плану пастаўлены важныя задачы перад вышэйшымі навучальнымі ўстановамі краіны ў справе паляпшэння падрыхтоўкі высокакваліфікаваных кадраў, павышэння кваліфікацыі навуковых работнікаў, па вырашэнню навуковых праблем, якія вынікаюць з задач пастаўленых перад народнай гаспадаркай на шостае пяцігоддзе. Дырэктывы XX з'езда патрабуюць усямернага умацавання сувязі навуковых устаноў і ВНУ з вытворчасцю.

Калектыў Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна, кіруючыся Дырэктывамі па развіццю народнай гаспадаркі на шостую пяцігодку, імкнецца перабудаваць сваю навуковую работу ў напрамку павышэння тэарэтычнага і практычнага значэння выконваемых навуковых работ, зыходзячы, галоўным чынам, з задач далейшага развіцця народнай гаспадаркі і культуры нашай рэспублікі.

У плане навуковых даследаванняў універсітэта на 1956—60 гг. прадугледжваецца навуковая распрацоўка раду важных комплексных праблем. Так, кафедры агульнай фізікі і электрафізікі распрацоўваюць навуковую праблему аб уплыве пранікаючых выпраменьванняў на электрычныя і аптычныя ўласцівасці паўправаднікоў і дыэлектрыкаў. Кафедры фізічнай оптыкі і спектральнага аналізу праводзяць даследаванні спектральнымі метадамі комплексных злучэнняў. Кафедры арганічнай хіміі, аналітычнай хіміі і каталізу сумесна распрацоўваюць навуковыя праблемы ў галіне прамысловасці пластычных мас і штучнага валакна на базе кампанентаў нафты і нафтавых газаў. Кафедра фізічнай і калоіднай хіміі працягвае даследаванні ў галіне паверхневага серанасычэння сталёвых і чыгунных вырабаў з мэтай паляпшэння трываласці іх, што мае вялікае практычнае значэнне для машынабудавання. Навуковыя работнікі біёлага-глебавага факультэта распрацоўваюць праблемы паляпшэння ўрадлівасці глеб і агратэхнікі вырошчвання сельскагаспадарчых культур.

У плане намечана распрацоўка і іншых важных для народнай гаспадаркі праблем.

Навуковы калектыў універсітэта прыкладзе усе сілы для таго, каб садзейнічаць паспяховаму ператварэнню ў жыццё Дырэктыў XX з'езда па шостаму пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР.

Г. А. ПАВЕЦЬЕЎ,
прарэктар універсітэта па навуковай рабоце.

Аб некаторых задачах хімічнай навукі

Праектам Дырэктыў па развіццю народнай гаспадаркі ў 1956—1950 гг. па Беларускай ССР прадугледжваецца павелічэнне за пяцігоддзе агульнага аб'ёму вытворчасці прыкладна ў 1,7 раза. Побач з развіццём ужо існуючых галін народнай гаспадаркі прадугледжваецца стварэнне на тэрыторыі Беларусі новай вытворчасці, якая павінна адыграць выключна вялікую ролю ў эканоміцы рэспублікі.

Да ліку такой новай вытворчасці адносіцца будаўніцтва двух нафтаперапрацоўчых заводаў у БССР. Будаўніцтва гэтых заводаў уяўляе сабой стварэнне новых прамысловых раёнаў, так як разам з перапрацоўкай нафты ў гэтых раёнах будзе узнікаць і развівацца рознастайная хімічная прамысловасць.

Вядома, што ў выніку перапрацоўкі нафты-сырцу атрымліваюцца не толькі бензін, ліграін, газа, змазачныя маслы, але таксама вялікая колькасць нафтавых газаў—каштоўная сыравіна для такой вытворчасці, як пластычныя масы, лакафарбавыя прадукты, штучнае валакно, сінтэтычны каўчук і г. д.

Будаўніцтва нафтаперапрацоўчых заводаў і перспектывы развіцця хімічнай прамысловасці ставяць новыя задачы перад хімічнай навукай нашай рэспублікі.

У праекце Дырэктыў XX з'езда КПСС прадугледжваецца павышэнне выхаду светлых прадуктаў, павелічэнне глыбіні перапрацоўкі нафты-сырцу. Гэта магчыма на базе укаранення найбольш прагрэсіўных метадаў перапрацоўкі, а іменна, каталітычнага крэкінга нафты і іншых каталітычных працэсаў перапрацоўкі нафты.

Перад кафедрай каталізу хімфака БДУ стаіць ў сувязі з гэтым важная задача па даследаванню метадаў перапрацоўкі нафты, найбольш мэтазгодных з пункту гледжання складу належачай перапрацоўкі нафты і атрымання прадуктаў, якія асабліва важны для народнай гаспадаркі рэспублікі.

Кафедра каталізу запланавала ў сувязі з гэтым на 1956 год і пачала ўжо работу па двух тэмах. У адной з гэтых тэм павінна быць распрацавана пытанне аб вадкафазным акісленні нафтавых фракцый з мэтай атрымання каштоўных хімічных прадуктаў для вытворчасці пластычных мас, а другая тэма з'яўляецца пачаткам распрацоўкі метаду каталітычнага крэкінга нафты з ужываннем каталізатара.

У сувязі з будаўніцтвам нафтаперапрацоўчых заводаў ставіцца актуальнае пытанне аб расшырэнні ў рэспубліцы падрыхтоўкі кадраў спецыялістаў-хімікаў. Беларускі дзяржаўны універсітэт павінен праявіць ініцыятыву ў гэтым пытанні.

Праф. Б. В. ЕРАФЕЕЎ,
правадзейны член АН БССР.

ВЫСОКАЕ ЗВАННЕ

14 лютага наступіў дзень адкрыцця XX з'езда КПСС. З нецярплівасцю чакаў гэтага дня кожны совецкі чалавек—стары комуніст і малады комсамолец, рабочы і калгаснік, студэнт і школьнік. Але з асаблівым хваляваннем чакалі гэтага дня маладыя комуністы, якія сталі членамі партыі напярэдадні з'езда. У гэтыя хвалюючыя дні думкі і пачуцці кожнага з нас звернуты да партыі, да Масквы, да Крэмля, дзе адбываецца XX з'езд КПСС.

Не адзін раз успаміна Таня Руднік той дзень, калі ёй быў уручан партыйны білет, калі яна стала членам партыі. Быць членам партыі—вялікае шчасце, вялікі гонар, але гэта не толькі вялікае шчасце і вялікі гонар—гэта перш за ўсё вялікая адказнасць.

— Для мяне няма большага шчасця, чым стаць совецкім педагогам, — гаворыць Таня. Партыя і народ даверылі яму выхоўваць падрастаючае пакаленне. У справаздачным дакладзе ЦК XX з'езду КПСС значная ўвага удзяляецца пытанню комуністычнага выхавання совецкай моладзі. Перад педагогамі стаяць новыя вялікія задачы. Сапраўднымі педагогамі-выхавацелямі мы станем праз тры гады. Але ўжо зараз запэўняю партыю, што прыкладу ўсе свае сілы да выканання гэтай ганаровай задачы.

Н. КАВАЛЕВА.

ТАБЕ ПРЫСВЯЧАЕМ, АЙЧЫНА ЛЮБІМАЯ!

Выканаем наш пачэсны абавязак

Пяць год вучобы ва універсітэце—гэта вельмі мала, каб пазнаць жыццё у яго шматгранных формах, у развіцці, як гэта патрабуецца ад савецкага журналіста.

А ведаць трэба многа. Прамысловасць, сельская гаспадарка, пытанні культуры і мастацтва, быт савецкіх людзей і многія іншыя не раз стануць тэмамі нашых выступленняў у друку. Многа і доўга будзе вучыць яшчэ нас само жыццё, але рознастайныя веды, атрыманыя ва універсітэце, будуць трывалым фундаментам гэтаму.

І цяпер, як ніколі раней, адчуваем мы, колькі любві і клопатау аддае наша дзяржава выхаванню савецкай моладзі—надзейнага памочніка Комуністычнай партыі у барацьбе за шчаслівую будучыню нашага народа.

У гэтыя гістарычныя дні работы XX з'езда роднай Комуністычнай партыі нашы сэрцы перапоўнены радасным хваляваннем і рашучасцю аддаць усе свае сілы і веды велічнай справе барацьбы савецкага народа за паспяховае выкананне плану шостай пяцігодкі—пяцігодкі новага нябачанага росквіту соцыялістычнай Радзімы.

І дзе-б ні давялося нам працаваць пасля сканчэння універсітэта—мы заўсёды будзем памятаць аб адказнай ролі савецкага друку ва усёй ідэйна-палітычнай і арганізацыйнай рабоце партыі, як аб гэтым гаварыў з трыбуны з'езда Н. С. Хрушчоў.

Л. ЦІМАФЕЕЎ,
А. ЛУНІН,
студэнты V курса аддз. журналістыкі.

УСЕ СІЛЫ ВЫХАВАННЮ МОЛАДЗІ

Мы ,выпускнікі універсітэта, з асаблівай увагай перачытваем у гэтыя дні справаздачны даклад ЦК XX з'езду КПСС. У гэтым глыбокім і змястоўным гістарычным дакуменце побач з іншымі пытаннямі агульнадзяржаўнай важнасці значнае месца адведзена пытанням развіцця народнай асветы, ажыццяўленню ў шостай пяцігодцы усеагульнага сярэдняга навучання, выхаванню у комуністычным духу будаўнікоу новага грамадства, людзей вялікай душы і узвышаных ідэалау, самаадданага служэння свайму народу, які ідзе у авангардзе усяго прагрэсіўнага чалавецтва. Да выканання гэтай пачэснай і адказнай справы у хуткім часе прыступім і мы, сягонняшнія пяцікурснікі універсітэта, якім выпала ганаровае права прыступіць да сваёй самастойнай працы у першым годзе шостай пяцігодкі.

Застаюцца ззаду гады упорнай працы, шматлікія экзамены, вытрыманыя, можна сказаць, добра студэнтамі нашага курса на працягу усіх год навучання. У дні адкрыцця работы XX з'езда партыі нашы студэнты прыступілі да напісання дыпломных работ. Многія з нас ужо распрацавалі і напісалі значную частку сваіх даследаванняў, але асноўнае яшчэ уперадзе.

Адказныя і пачэсныя задачы, якія ставіць партыя перад намі, будучымі педагогамі, высокія патрабаванні, што прад'яўляюцца выпускнікам універсітэта, — усё гэта абавязвае нас прыкласці усе сілы і здольнасці, каб напісаць свае дыпломныя работы на адпаведным навуковым узроўні, закончыць іх у тэрмін і з поспехам абараніць і здаць з выдатнымі вынікамі самыя сур'ёзныя у жыцці экзамены—дзяржаўныя выпускныя экзамены. Ад імя сваіх аднакурснікаў я магу цвёрда заявіць, што з гэтымі задачамі мы справімся паспяхова.

Б. НЕСЦЯРОВІЧ,
студэнт V курса аддз. беларускай мовы і літаратуры.

БЫЦЬ ДАСТОЙНАЙ ЗМЕНАЙ ПАРТЫІ

Студэнты нашага універсітэта, як і ўсе савецкія людзі, з гарачым адабрэннем сустракаюць вялікія клопаты Цэнтральнага Камітэта партыі і Савецкага ўрада аб народзе, з вялікай глыбінёй і выразнасцю выражаныя у кожным раздзеле, у кожным радку справаздачнага даклада ЦК XX з'езду КПСС.

Даклад, які падводзіць вынікі слаўных дзеянняў савецкага народа і адкрывае яшчэ больш велічныя перспектывы развіцця нашай Радзімы, выклікае ажыўлены абмен думкамі, прымушае аб многім падумаць і многае адчуць.

Партыя ставіць перад Ленінскім комсамолам адказныя задачы, якія займаюць важнае месца у грамадскім жыцці краіны. Гэта ўскладае сур'ёзныя абавязкі на калектыў комсамольцаў БДУ імя В. І. Леніна.

Асабліва дрэнна у нас з ідэйна-выхаваўчай работай. Факты парушэння вучэбнай дысцыпліны, парушэння норм соцыялістычнага супольнага жыцця, амаральныя учынкі, якія сустракаюцца сярод студэнтаў,—усё гэта гаворыць аб тым, што цяпер, як ніколі, неабходна штодзённая барацьба супраць перажыткаў капіталізма у свядомасці людзей, супраць мяшчанскіх звычак і эгаістычных паводзін, за выхаванне у студэнтаў высокай комуністычнай ідэйнасці і прынцыповасці. Нельга больш мірыцца з адарванасцю нашай ідэйна-выхаваўчай работы ад жыцця студэнтаў, ад іх інтарэсаў і запатрабаванняў. Даўно пара нашым актывістам адмовіцца ад пустых і бясплённых размоў і частых пасяджэнняў павярнуцца тварам да жывой арганізацыйнай работы у комсамольскіх групах і студэнцкіх інтэрнатах. Членам камітэта комсамола і факультэцкіх комсамольскіх бюро трэба прыслухацца да голасу комсамольцаў і ператварыцца з рэдкіх гастралёраў па комсамольскіх групах і рэгістратараў падзей у сапраўдных запявалаў сярод студэнтаў, у ініцыятараў цікавых спраў і пачынанняў комсамольцаў. Неабходна да канца зжыць фармалізм у нашай рабоце, быць сярод моладзі у якасці арганізатараў яе ініцыятывы і самадзейнасці, узнімаць грамадска-палітычную актыўнасць кожнага члена ВЛКСМ.

Мы павінны больш займацца канкрэтнымі, практычнымі справамі і шырока выкарыстоўваць самадзейны характар комсамола, які стварае усе неабходныя умовы для мабілізацыі студэнтаў на актыўны удзел у грамадскім жыцці універсітэта, для ператварэння нашай комсамольскай арганізацыі у баявога памочніка рэктарата і партыйнай арганізацыі у справе выхавання высокакваліфікаваных спецыялістаў розных галін народнай гаспадаркі і культуры нашай краіны.

Адказваць на клопаты партыі аб савецкай моладзі уздымам усёй выхаваўчай работы, сканцэнтраваўшы асноўную увагу на ідэйным выхаванні, адукацыі, быце і культурным адпачынку студэнтаў,—такая галоўная задача і абавязак трохтысячнага калектыву БДУ імя В. І. Леніна.

Я. БАБОСАЎ,
сакратар камітэта комсамола БДУ.

ШЭФЫ ПРЫЕХАЛІ Ў КАЛГАС...

(АГІТПРАБЕГ У ГОНАР XX З'ЕЗДА КПСС)

Некалькі дзён назад у студэнцкім інтэрнаце можна было бачыць аб'яву: «12 лютага 1956 года будзе праведзен агітпрабег у гонар XX з'езда КПСС». Жадаючых удзельнічаць у ім было нямала. Але камандзір агітпрабега—Уладзімір Пазнякоу выбрау лепшых з лепшых.

Раніцой назначанага дня надвор'е рэзка змянілася.

— Так, нялёгка нам давядзецца,—гаворыць Уладзімір Пазнякоу. Але сказана гэта было так, што кожны адчувау у яго голасе вялікую упэуненасць у сваіх таварышах. Ён ведае, што яны не падвядуць. І сапрауды, што для моладзі гэтыя цяжкасці, калі яна заусёды жыве страснай і гарачай марай быць там, дзе найбольш цяжка.

Раз'юшаная завіруха не у сілах спыніць моладзь. Усё менш і менш кіламетрау застаецца да мэты. Некалькі расцягнуушыся, лыжнікі ідуць двума групамі. Наперадзе першай групы ідзе мацнейшы лыжнік універсітэта Альгіс Грыгеліс. Яму, відаць, не першы раз прыходзіцца ісці на лыжах пры такім надвор'і. Гэта адчуваецца у кожным яго руху. Ён то імкліва рванецца уперад, захапляючы ўсіх за сабой, то прыадстане крыху з тым, каб упэуніцца, што усе ідуць за ім.

Скрозь мутную заслону завірухі відаць абрысы дамоу вёскі Рубілкі. Адсюль да месца дзе знаходзіцца прауленне калгаса «Комінтэрн», засталося прайсці кіламетрау пяць.

Вось і падшэфны калгас. Адзін за другім падыходзяць да канторы праулення калгаса удзельнікі агітпрабега з чырвонымі павязкамі, на якіх напісана: «Агітпрабег у гонар XX з'езда КПСС».

«Увага, увага! Гаворыць радыёвузел калгаса «Комінтэрн». Паважаныя таварышы! Прауленне калгаса разам з шэфамі запрашаюць вас на вечар сустрэчы, які адбудзецца у памяшканні праулення калгаса у 4 гадзіны дня. Праграма вечара: гутарка аб праекце Дырэктыу XX з'езда КПСС, лекцыя аб мірным выкарыстанні атамнай энергіі, канцэрт. Пасля канцэрта—танцы»— з такой аб'явай выступала перад мікрафонам калгаснага радыёвузла Людміла Сукала. Яе голас слухалі калгаснікі чатырох вёсак арцелі.

Не трацячы часу, усе пачалі рыхтавацца да сустрэчы. Вікенцій Крыловіч вывесіу на сцяне наглядныя дапаможнікі. Леу Тамільчык яшчэ раз паглядзеу свае запісы. А недзе у другім куце ішла рэпетыцыя удзельнікау сённяшняга канцэрту. Галя Кастрыца упоуголаса спявала нейкую песню, а Вадзім Цішкевіч вытанцоувау каля печы нейкія замыславатыя «па».

А вось і паявіліся першыя калгаснікі—гэта Г. Барысевіч і Х. Яндоуская. За імі пачалі прыходзіць іншыя. Тут-жа адразу узнікаюць ажыуленыя гутаркі. Удзельнікі агітпрабега цікавяцца жыццём калгаснікау, іх працоунымі поспехамі. Каля калгаснай Дошкі гонару стаіць Яня Рудо і з цікавасцю слухае вяськовага хлапчука. Цяжка сказаць, аб чым яны вялі размову. Але мяркуючы па тым, як яна усміхалася, відаць, аб чымсьці цікавым

Вечар сустрэчы ўдзельнікау агітпрабега у гонар XX з'езда КПСС з калгаснікамі падшэфнай сельгасарцелі адкрыу уступным словам сакратар камітэта комсамола БДУ імя В. І. Леніна Яугеній Бабосау. Затым аспірант Леу Тамільчык у простай і даходлівай форме правёу з калгаснікамі гутарку аб праекце Дырэктыу XX з'езда КПСС. Выкарыстоўваючы канкрэтныя прыклады, факты, знаёмыя і блізкія калгасным хлебаробам, ён расказау аб велічы гэтай баявой праграммы. Аспірант Вікенцій Крыловіч прачытау лекцыю аб мірным выкарыстанні атамнай энергіі у СССР. Лекцыя была праслухана усімі з вялікай цікавасцю.

Цёпла сустрэлі калгаснікі выступленне нашага маленькага калектыву мастацкай самадзейнасці. Галіна Кастрыца выканала «Салдацкі вальс» Воранава і народную італьянскую песню «Два сольди». Выходзіць Жора Герасіменка. Ён расказау урывак з твора М. Шолахава «Яны змагаліся за Радзіму».

А калі заігралі музыканты Нікалай Бандарэнка і Іван Канаплянка, тут не тое што моладзі, але і пажылым было не усядзець на месцы. Пачаліся танцы. Нічога, што крыху цеснавата. У цеснаце, ды не у крыудзе. Бадзёрая полька, павольны вальс, бойкі кракавяк...

— А ну, дайце нашу, рускую плясавую!—просіць Вадзім Цішкевіч, і праз хвіліну пайшоу ён па кругу, па-заліхвацку выбіваючы нагамі!

— Ды і мы не горш моладзі можам!—падбадзёрваючы крыкнуу Міхаіл Аронавіч і, узяушы за руку побач стаяушую дзяучыну, кінууся у круг.

... Хутка праляцеу час. Пара збірацца у дарогу. Шчыра дзякавалі калгаснікі сваім шэфам. Мы ім таксама дзякавалі за цёплы, ветлівы прыём і запрасілі на вечар да нас ва універсітэт.

Пачау спускацца змрок. Завіруха разбушавалася не на жарт. Дарогі не распазнаеш. Усё занесена снегам. Ці пройдзе машына па такім снезе?—хваляваліся многія з нас. Спадзяючыся на вопыт шафёра і сваю сілу, рашылі усё-ж ехаць. Але не прайшла машына і кіламетра, як загрузла у снезе. Вылязаем усе з машыны і дружна пачынаем штурхаць яе уперад.

З вялікай цяжкасцю дабраліся да нейкай вёскі. Тут машына упёрлася у снег. Заглух матор. Шафёр выключыу фары. Стала ясна, што ехаць далей не варта. Пакінуушы машыну пад наглядам школьнага вартауніка, мы вярнуліся назад. Ісці давялося нядоуга, бо за дзве гадзіны мы ад'ехалі усяго толькі два кіламетры.

І вось мы зноу у прауленні калгаса. Час ужо позні. Кожны заходзіць і, як падкошаны, апускаецца на лауку. Дзве гадзіны напружанай працы даюць аб сабе ведаць. Але прайшло якіх-небудзь мінут трыццаць і зноу загучэла поуная агню бадзёрая полька. Маладосць бярэ сваё.

А раніцой зноу у дарогу.

— Ну, цяпер мы, здаецца, ужо дома,—гаворыць Саша Старасвецкі і, зняушы правы бацінак, пачау вытрасаць з яго снег. І хоць да горада было добрых кіламетрау трыццаць, усе у думках згаджаліся з ім. Ды і як не згадзіцца, калі уперадзе добрая дарога.

Аутамашына нясецца уперад і разам з ёй, як-бы не жадаючы адстаць у гэтым імклівым руху, нясецца задорная комсамольская песня.

Р. ТКАЧУК.

ДА НОВЫХ СУСТРЭЧ, СЯБРЫ!

Вялікі патрыятычны ўздым ахапіу нашых калгаснікау, калі яны пазнаёміліся з праектам Дырэктыу XX з'езда КПСС. Праект Дырэктыу чыталі і абмяркоувалі ва усіх паляводчых брыгадах, на адкрытым партыйным і комсамольскім сходах.

На клопаты Комуністычнай партыі і Савецкага ўрада моладзь нашага калгаса адказвае вялікімі працоўнымі поспехамі. У нашай комсамольскай арганізацыі 54 члены ВЛКСМ. Усе яны працуюць на адказных участках калгаснай вытворчасці. 12 комсамольцау працуюць на жывёлагадоучай ферме, якая дае асноуны даход арцелі. Асабліва добра працуюць Валянціна Кананові̇ч, Рэгіна Меляшкевіч. Калгас прэміравау іх каштоунымі падарункамі. Абедзве яны, узнагароджаны Пахвальнымі лістамі РК ЛКСМБ. Пахвальным лістом узнагароджана таксама за добрую працу і Браніслава Паланевіч.

Па ініцыятыве комсамольскай арганізацыі калгаса цяпер у арцелі ідзе работа па вывазцы мінеральных угнаенняу. За некалькі дзён сем комсамольцау вывезлі каля 35 тон угнаенняу. Такія таварышы, як Вольга Жураукевіч, Таццяна Шабан, Марат Васількоу, Міхаіл Суднік, не ведаюць стомы у працы.

У калгасе ідзе падрыхтоўка да веснавой сяўбы. У гэтым годзе па перспектыунаму плану наша арцель павялічыць свой даход да двух мільёнау рублёу. А для таго, каб гэты план стау рэальнасцю, трэба многа працаваць. Намечана атрымаць у гэтым годзе з кожнага гектара па 16—17 цэнтнерау збожжавых, 250 цэнтнерау бульбы, 110 цэнтнерау гародніны. Вялікай творчай працай напоўнена жыццё працаунікоу калгаснай вёскі у гэтыя дні.

Некалькі дзён таму назад да нас прыязджалі нашы дарагія шэфы. Агульнымі намаганнямі мы арганізавалі цікавы вечар, на якім наша моладзь добра і культурна адпачыла.

Хацелася-б, сябры, каб вы бывалі у нас часцей, дапамагалі-б нам наладзіць фізкультурную работу, мастацкую самадзейнасць.

Хутка у нас закончыцца будауніцтва калгаснага клуба на 800 месц. Будзем спадзявацца, што нашы шэфы дапамогуць нам падрыхтаваць да дня адкрыцця клуба добрую праграму мастацкай самадзейнасці.

Вялікае дзякуй вам усім за вашы клопаты. Комсамольцы калгаса заусёды цёпла адклікаюцца аб нашых шэфах, якія аказалі нам вялікую дапамогу у папауненні нашай бібліятэкі літаратурай, у выпуску насценных газет, у афармленні Дошак гонару і многім іншым. Будзем спадзявацца, што сувязь наша будзе расці і умацоувацца з кожным днём.

З. ВАЙЦЭХОВІЧ,
сакратар камітэта комсамола калгаса «Комінтэрн» Дзержынскага раёна.

38 ГОД УЗБРОЕНЫХ СІЛ

* * *

Па слаўнаму шляху перамог

Многа слаўных старонак упісала Савецкая Армія ў гераічны летапіс нашага народа. Многа разоў воінам Узброеных Сіл даводзілася уступаць у бой з ворагамі соцыялістычнай дзяржавы. Уся гісторыя Совецкай Арміі—жывы прыклад масавага гераізма, самааддананага служэння Радзіме, доблеснага выканання воінскага абавязку.

Ужо на зары свайго нараджэння Совецкай Арміі давялося вытрымаць сур'ёзнае выпрабаванне.

Тры гады яна вяла жорсткую барацьбу супраць замежнай ваеннай інтэрвенцыі і ўзброеных сіл унутранай контррэволюцыі. Былі часы, калі Совецкая Расія знаходзілася ў вельмі цяжкім становішчы, яна аказалася адрэзанай ад сваіх асноўных харчовых, сыравінных і паліўных баз. Цяжка было у той перыяд у Совецкай Расіі. Не хапала хлеба, не хапала мяса, голад мучыў рабочых. Былі дні, калі рабочым Петраграда, Масквы і іншых гарадоў зусім не выдавалася хлеба. Заводы не працавалі: не хапала сыравіны, паліва. Краіна перажывала эканамічную разруху. Матэрыяльна-тэхнічная база для аснашчэння арміі баявой тэхнікай, зброяй, боепрыпасамі і іншымі відамі снаражэння была слабай. Совецкія воіны не падалі духам. Адчуваючы нястачу ў харчаванні, дрэнна апранутыя, недастаткова узброеныя совецкія воіны пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі гераічна змагаліся за свабоду і незалежнасць Радзімы, наносілі ворагу сакрушальныя ўдары. У выніку аб'еднаныя сілы замежнай ваеннай інтэрвенцыі і унутранай контррэволюцыі былі разбіты.

Самым цяжкім і вялікім выпрабаваннем для нашага народа, яго арміі з'явілася Вялікая Айчынная вайна. У адзінаборстве з такім моцным, жорсткім і каварным праціўнікам, якім была фашысцкая Германія, перамога засталася за Совецкай краінай, за нашым народам, за яго Узброенымі Сіламі. Разбіўшы гітлераўскую Германію і імперыялістычную Японію, совецкія воіны заслужылі гарачую любоў у працоўных нашай краіны, простых людзей усяго зямнога шара.

Кіруемы мудрай Комуністычнай партыяй гераічны совецкі народ шырокім фронтам вядзе стваральныя работы, будуе фабрыкі і заводы, узводзіць магутныя гідраэлектрастанцыі, узнімае цаліну. У нашай краіне адбываюцца справы, якія пад сілу толькі людзям, што пазналі радасць свабоднай працы—на сваю дзяржаву, на свой народ, на самога сябе. Будучыня нашай Радзімы малюецца нам яшчэ больш забяспечанай, яшчэ больш культурнай і радаснай, чым наш сённяшні дзень. Мы законна ганарымся нашай Радзімай, якая 38 гадоў таму назад, разарваўшы ланцугі капіталістычнага рабства, першай у свеце стала на шлях соцыялістычнага будаўніцтва, ганарымся сваёй мудрай Комуністычнай партыяй, пад кіраўніцтвам якой наш народ, пабудаваўшы соцыялістычнае грамадства, паспяхова робіць пераход да комунізма.

А. В. КІРСАНАЎ.

У імя будучага

У 1918 годзе, у полымі грамадзянскай вайны, нарадзілася наша слаўная Совецкая Армія.

...У той час мне давялося ваяваць у праслаўленай Чапаеўскай дывізіі. Гераічныя справы чапаеўцаў залатымі літарамі запісаны у летапіс нашых перамог, а імя іх легендарнага камандзіра стала сімвалам адвагі і гераізма.

Чапаеў... Каму не вядома гэтае імя? Гэта адзін з тых герояў, што ў полымі грамадзянскай вайны засланіў сваімі грудзьмі ад ворага маладую Совецкую рэспубліку.

Мне добра помніцца такі эпізод. Коннаму атраду, якім камандаваў Чапаеў, было загадана прарвацца у тыл белых з мэтай разведкі. Чапаеў рашыў правесці атрад праз варожыя вартавыя пасты. Калі нехта з коннікаў выказаў нерашучасць, сказаўшы пры гэтым, што ідзем на верную смерць, камандзір прамовіў:

— Так, мы ідзем на смерць. А хіба страшна памерці у імя шчасця будучых пакаленняў? Няхай мы загінем, але дзеці нашы скажуць нам дзякуй за тое жыццё, якое мы адваюем. Хіба яны не успомняць чапаеўцаў, што вось у гэтую цёмную ноч ідуць на варожыя клінкі у імя рэволюцыі?

Узмахнуўшы шабляй, ён скамандаваў: «За мной!»

Атрад паспяхова выканаў заданне. А на другі дзень белагвардзейцы пакаціліся пад ударамі Чапаеўскай дывізіі. З наганам у адной руцэ і клінком у другой Чапаеў урываўся ў самую гушчу белагвардзейцаў і бязлітасна знішчаў іх.

...Чапаеў загінуў. Але справа, за якую ён аддаў сваё жыццё, неўміручая. У шчасці сённяшняга дня, ва усмешках дзетвары і радасці юнацтва яна жыве і будзе жыць вечна.

С. КАПІТОНАЎ,
былы баец Чапаеўскай дывізіі, супрацоўнік універсітэта.

Пісьмо у рэдакцыю

СТВАРЫЦЕ НАРМАЛЬНЫЯ ЎМОВЫ ЖЫЦЦЯ

Вядома, што жылы дом БДУ па вуліцы Маскоўскай № 19 дрэнна прыстасаван для жылля і больш 30 сем'яў навуковых работнікаў, што пражываюць тут, церпяць з-за гэтага вельмі многа нягод. Аднак гаспадарчая частка універсітэта, замест таго, каб стварыць мінімальна-нармальныя умовы жыцця, дрэнна адносіцца да запатрабаванняў і патрэб навуковых работнікаў.

У нас стала правілам, што з наступленнем халадоў дом ацяпляецца вельмі дрэнна. У большасці кватэр тэмпература не паднімаецца вышэй 12—14 градусаў, паліва зусім няма. На неаднаразовыя скаргі і просьбы жыльцоў прарэктар па адміністратыўна-гаспадарчай частцы тав. Бярэзін адказваў абяцаннямі выправіць становішча, навесці парадак з ацяпленнем. Аднак ад гэтых гарачых абяцанняў у кватэрах цяплей не становіцца.

Справа дайшла да таго, што у ноч з 21 на 22 лютага наогул перасталі ацяпляць, і раніцой радыятары сталі зусім халоднымі. Качагар, які дзяжурыў у гэтую ноч, хадзіў па кватэрах і прасіў жыхароў паглядзець, што замест паліва прывезлі смецце, зусім непрыгоднае для ацяплення. У выніку ўся обагравальная сістэма магла сапсавацца. З-за недобраякаснага паліва і нядбайнасці гаспадарнікаў адзін кацёл ужо сапсаваўся, пад пагрозай другі— і гэта ў той час, калі на вуліцы стаяць маразы вышэй 20 градусаў. Па словах качагараў, ніякага кантролю за выкарыстаннем паліва няма, нярэдка яно расходуецца не па прызначэнню.

У кватэрах нашага дома 21—22 лютага тэмпература панізілася да 9—10 градусаў. Гэта ўжо не толькі ствараe ненармальныя умовы для работы і жыцця навуковых работнікаў, але і ставіць пад пагрозу іх здароўе і асабліва здароўе малых дзяцей.

Мы вельмі просім рэктарат, партыйную арганізацыю гаспадарчай часткі, грамадскасць універсітэта умяшацца ў гэтую справу, навесці парадак з ацяпленнем і вінаўных ва ўсім гэтым прыцягнуць да адказнасці.

Дацэнты т. т. БАРКАН, ПАХУТА, ЛАЗАРАЎ, КЛІМКО, БАРАВІК, выкладчык РАБЦЭВІЧ і іншыя (усяго 16 подпісаў).

ЗВАРОТ

СТУДЭНТАЎ III КУРСА АДДЗЯЛЕННЯ ГЕАЛОГІІ ГЕОЛАГА-ГЕАГРАФІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА ДА ЎСІХ КОМСАМОЛЬЦАЎ І МОЛАДЗІ УНІВЕРСІТЭТА

Дарагія таварышы!

1956 год—год вялікіх спаборніцтваў. У гэтым годзе у Маскве будзе праходзіць Спартакіяда Народаў СССР, а потым—Алімпійскія гульні у Аўстраліі. Уся моладзь краіны рыхтуецца да гэтых грандыёзных спаборніцтваў. Пачалі такую падрыхтоўку і стралкі універсітэта.

Сістэматычна займацца стралковым спортам жадаюць многія. Аднак гэтыя добрыя жаданні моладзі не знаходзяць свайго здзяйснення—вельмі-ж ужо малы наш цір. У ім могуць займацца не больш двух спартсменаў. У той-жа час пустуе вялікае падвальнае памяшканне пад біякорпусам. У гэтым зале, даўжынёй 50 метраў, змогуць займацца адначасова 8 стралкоў. Акрамя гэтага тут можна абсталяваць стралковы клас і другія пакоі. Але ў памяшканні многа рознага смецця, бітых цаглін, частак нягодных механізмаў. Усё гэта патрэбна вынесці. Гэта можа зрабіць моладзь.

Са свайго боку мы абязуемся актыўна удзельнічаць у ачыстцы і абсталяванні новага ціра. Да работ прыступім 19 лютага. Мы заклікаем студэнтаў універсітэта актыўна уключыцца у работу па пабудове новага ціра.

Па даручэнню комсамольскага сходу зварот падпісалі;

І. ПУШЧЫН—сакратар курсавога комсамольскага бюро.
А. КРАСАЎЦАВА—прафорг.
Л. КАБАНОВІЧ—чэмпіён ДТСААФ.
С. ЧАРТКОВА—стралок-першаразрадніца.

Студэнцкія літаратурныя вечары

* * *

14 лютага ва універсітэце адбыўся вечар, прысвечаны 75-годдзю з дня смерці вялікага рускага пісьменніка Ф. М. Дастаеўскага.

З уступным словам выступіў прафесар І. В. Гутараў.

Даклад аб жыцці і творчасці Ф. М. Дастаеўскага прачытала кандыдат філалагічных навук З. С. Мелкіх.

Мастацкая частка пачалася чытаннем урыўка з першай часткі рамана «Преступление и наказание» (прачытала студэнтка Бельзацкая), «Мужик Марей» прачытала студэнтка Пашкевіч. Раздзел «Изгнание» з твора М. Нікіціна «Здесь жил Достоевский» прачытала Ляшкевіч.

Вечар закончыўся інсцэніроўкай па аповесці Ф. М. Дастаеўскага «Дядюшкин сон» у выкананні тэатральнага калектыву універсітэта пад кіраўніцтвам К. Л. Рутштэйна.

Т. АРЛОВА.

* * *

Усё прагрэсіўнае чалавецтва па закліку Сусветнага Совета Міру у лютым 1956 г. адзначае 100-годдзе з дня смерці нямецкага паэта Г. Гейнэ.

Ва універсітэце арганізуюцца даклады і вечары, кніжныя выстаўкі і лекцыі аб вялікім нямецкім паэце, які змагаўся за свабоду чалавецтва.

18 лютага адбыўся агульнауніверсітэцкі літаратурны вечар, прысвечаны памяці вялікага паэта.

Ва ўступным слове заг. кафедры зарубежнай літаратуры Д. Е. Фактаровіч даў агульную характарыстыку творчасці Г. Гейнэ. Ён спыніўся на новых публікацыях аб Гейнэ і той цікавасці да яго творчасці, якую праяўлялі класікі рускай і беларускай літаратуры.

Затым сабраўшымся у клубе студэнтам і супрацоўнікам універсітэта быў паказан вялікі літаратурна-музыкальны мантаж на нямецкай мове, падрыхтаваны пад кіраўніцтвам заг. кафедры нямецкай і французскай моў Е. А. Мацісон і старшага выкладчыка кафедры Б. Г. Шнеерсон. Літаратурна-музыкальны мантаж на нямецкай мове вялі студэнты II курса аддзялення журналістыкі Савіцкі і Фралоў.

З чытаннем вершаў вялікага нямецкага паэта выступілі Канонік, Валканоўская, Манак і Мар'янаў (фізмат), Петрашкевіч (хімфак), Мацкевіч, Карповіч, Матусевіч (філфак).

Выразным момантам вечара была дэкламацыя «Песні сілезскіх ткачоў» Г. Гейнэ, аб якой яшчэ Ф. Энгельс гаварыў, што гэтая песня з'яўляецца адным з самых моцных паэтычных твораў, якія яму вядомы. На нямецкай мове «Ткачы» прачытала студэнтка хімічнага факультэта Петрашкевіч, а у перакладзе на беларускую мову Сіманоўскага «Песню сілезскіх ткачоў» прачытаў студэнт філалагічнага факультэта Барадулін.

Студэнты Агурэцкая, Фралоў, Кіранен у суправаджэнні Целеш выканалі рад папулярных музыкальных твораў на словы Г. Гейнэ.

Грамадскасць універсітэта арганізуе яшчэ рад мерапрыемстваў прысвечаных памяці вялікага нямецкага паэта.

На факультэтах адбудуцца лекцыі і гутаркі аб Гейнэ. Студэнты А. Ламака, С. Казлова, С. Агурэцкая і іншыя, што праходзяць практыку ў школах, рыхтуюць літаратурна-музыкальныя вечары сіламі навучэнцаў старшых класаў.

У ГАСЦЯХ У МАСКОЎСКІХ СТУДЭНТАЎ

Незабыўнае уражанне зрабіла на нас наведанне Маскоўскага дзяржаўнага універсітэта на Ленінскіх гарах. Мы азнаёміліся з выдатна абсталяванымі аудыторыямі, чытальнымі заламі, многатомнымі бібліятэкамі, пакоямі студэнцкага інтэрната галоўнага корпуса.

Выдатнай хвалюючай падзеяй было для усіх экскурсантаў нашага універсітэта знаёмства са студэнтамі МДУ і асабліва з тымі, хто прыехаў з Кітайскай Народнай Рэспублікі, Чэхаславакіі, Румыніі і іншых краін народнай дэмакратыі. З кітайскімі таварышамі, напрыклад, многія з нас пазнаёміліся і пасябравалі у інтэрнаце, дзе мы жылі ў час знаходжання ў Маскве. Вечарамі мы падоўгу гутарылі з кітайскімі сябрамі. Пытанняў як і у нас, так і ў нашых новых кітайскіх сяброў, было нямала.

Выключна працавітыя, настойлівыя студэнты з Новага Кітая вучацца амаль усе толькі на «выдатна», добра ведаюць нашу класічную рускую і совецкую літаратуру, наша мастацтва, эканоміку саюзных рэспублік і г. д. Беларускую рэспубліку яны ведаюць яшчэ з сярэдняй школы, калі вывучалі геаграфію СССР.

— Перадайце студэнтам Беларускага універсітэта гарачае прывітанне, па-нашаму—«жэ-ле-дэ-у-ха», і нашы самыя шчырыя пажаданні поспехаў у вучобе,—гаварылі нам юнакі і дзяўчаты з Кітайскай Народнай Рэспублікі.

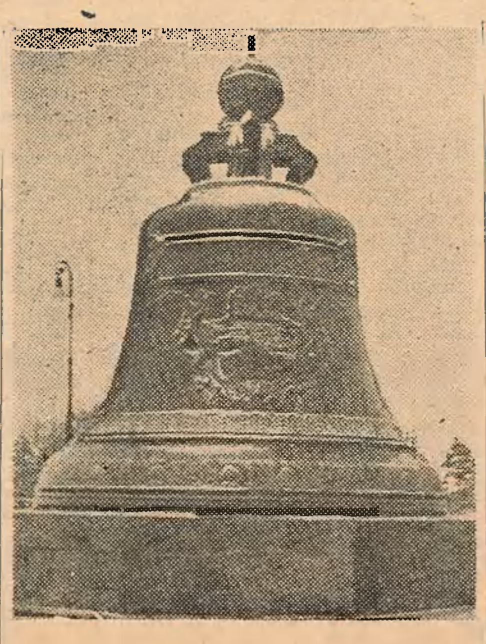

Маскоўскі дзяржаўны універсітэт рыхтуе для Кітая спецыялістаў самых розных профіляў. Цікава, што многія са студэнтаў ведаюць, дзе пасля сканчэння ўніверсітэта яны будуць працаваць. Мы пазнаёміліся, напрыклад, з будучым літаратурным работнікам рэдакцыі часопіса «Кітай», карэспандэнтамі часопіса «Новы Кітай» і агенцтва Сіньхуа.

... Вось і апошнія гадзіны нашага знаходжання у сталіцы. Цёпла, па-сяброўску развіталіся мы з кітайскімі таварышамі.

Хутка прайшлі дні экскурсій у Маскве, уперадзе лекцыі, семінары, практычныя заняткі, барацьба за глыбокае авалоданне навукай.

В. ПАЎЛОВІЧ,

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, пакой 62, тэл. 2-07-19 Рэдактар А. ВОЛК.

АТ 2934 Друкарня выдавецтва БДУ. Зак. 252, Тыраж 2000.